

Dragan Ivanović

Kratka Priča

Nekome je kratka priča sve što je dobio od života. Koliko godina imam? Čekaj da izbrojim...ne vidim prste. Gdje su mi ruke? Spuštam pogled. Gdje mi je tijelo? Podižem glavu i vidim široki osmijeh, kao vijenac planina. Red zuba skupljen u planine – to jedino mogu da prepoznam.

Oko mene sve lebdi kao oblak, kao najbjelji oblak koji sam ikada vidio. Oblaci se prostiru preda mnom kao beskonačna zemlja po kojoj sam hodao. Nisam mogao da progovorim; samo sam posmatrao.

Ovo mi je bilo poznato. Negdje sam bio u sličnoj situaciji, ali ne mogu da se sjetim gdje. Sjećanja su mi kao mutna voda, i ne prepoznajem nijedno sasvim jasno da bih mogao da kažem šta predstavljaju. Moja sjećanja su kao delta. Slivaju se u druga sjećanja i sva su potpuno pomiješana.

Nešto mi se u daljini pričinjava kao ljudi – samo su siluete. Nema određenog oblika koji može da mi kaže šta je to u šta upravo gledam. Nešto u daljini pruža se kao beskonačni stambeni kompleks: valovite zgrade i beskonačni bijeli oblak.

Okrećem se i opet ispred mene stoje zubi, ali kao da su ovaj put bliže. Čini mi se da se krećem... ili se zubi kreću prema meni. Sada prepoznajem ono što vidim! To je osmijeh. Najciničniji koji možeš da upoznaš. Ceri mi se, kao da zna sve o meni. Otvaraju se usta i prolazim kroz njih.

Zašto bih ja znao odgovor na pitanje šta dolazi poslije? Možda zato što više nisam među živima. Da, moj život je završen. Možeš da me nađeš na tihom mjestu, tamo gdje ljudi ne dolaze bez poklona i uglavnom vikendom.

Kad sam rekao da nisam među živima – lagao sam. Da, mrtvi – isto kao i živi ljudi – lažu!

Iako si se već uvjerio da mogu da lažem,
sad imam da ti kažem,
jednu istinu.

Na tebi je da li ćeš da povjeruješ.

Kad sam prošao ispod vjenca zuba, ušao sam u mračni hodnik koji se prostirao u beskonačnost. Iz mraka su izlazila blijeda lica. Kao da ih je neko slao prema meni.

Kao rekviziti na točkovima u pozorištu. Lica su treperila i krivila se, ali njihove riječi su bile čiste i jasne.

U tom mraku su mi izrečene istine koje bi na našoj zemlji ostale prećutane. Sve izravno, i sve sirovo, bez bilo kakvog uljepšavanja. Na kraju hodnika sam vidio jednu bijelu liniju. Blještila je toliko da su mi je oči zasljepile. Tu me je dočekala tamna slika i rekla mi:

„Vidiš ovu bijelu liniju?“

„Da, vidim.“

„Eh... kad pređeš nju, sve što su ova lica u prolazu govorila, zaboravićeš.“

Napravio sam korak, ne svojom voljom. Kao da je neko uzeo moju nogu i povukao je naprijed. Odjednom sam propao. Svjetlost oko mene postala je sve jača. Sad je jedino šta sam mogao da vidim je bijelo svjetlo. Zatvorio sam oči zbog straha i čekao, kao da će nešto da se promijeni. Kad sam otvorio oči, padao sam. Nisam znao otkud sam tu, niti odakle sam pao. Prosto sam samo propao, kao da se ispod mene zemlja otvorila. Jak vjetar mi je udario u lice i otkrio bijele zube. Jedva sam spustio pogled prema dolje i opet vidio svoje tijelo. Čak sam nosio istu odjeću kao onog dana kad sam umro. Ruke su mi se činile natprirodno dugačke, a noge savitljive prema leđima, kao slamke. Podigao sam ruke i dodirnuo lice. Nisam mogao da ih osjetim.

Kako sam nastavio da padam, na trenutak sam čuo svoj glas. Drao sam se i vrištao od užasa. Huk vjetra je prigušio moj vrisak i tako mi učinio uslugu da ne moram sebe da slušam. Jak pritisak vjetra u lice gušio me je, i morao sam da nagnjem glavu na stranu kako bih mogao da udahnem. Vjetar me je zanosio i bilo mi je teško da se ispravim. Nisam mogao da dišem. Mislio sam da ću da se ugušim, mislio sam da ću da umrem...

Ruke i noge su lepršale kao pocijepan papir na vjetru. Ispod sebe sam vidio gusti sivi oblak – beskrajni kumulonimbus. Nisam mogao da raspoznam da li sam udaljen od zemlje 100 metara, 1.000 metara ili 10.000 metara. Zbog nekog razloga, bio sam siguran da padam ka zemlji. Gdje bi drugo mogao da me pošalje onaj koji me je bacio? Samo to djelo se činilo dovoljno zlo da je jedino mjesto gdje ću da se vratim – zemlja. Fino mjesto, s mnogo ružnih običaja.

Padao sam dugo. Počeo sam da se navikavam na pad. Raširio sam ruke tako da mi se činilo kao da letim. Okrenuo sam se u vazduhu. Zanimalo me je šta je iznad mene – odakle sam to pao? Isti gusti, beskrajni oblak bio je iznad mene... Zašto mi se vratilo tijelo? Da li ono uopšte izgleda isto kao tijelo koje sam prije posjedovao? Gdje su me ovo bacili?

Nekako sam svojim dugim i ljigavim rukama zahvatio noge i skupio se. Zažmirio sam i nastavio dalje da padam. Plakao sam. Osjetio sam da mi vjetar po licu postaje hladniji i oštiji. Hladnoća mi se zabadala u srce. Bilo mi je sve hladnije, ali se nisam ispuštao iz fetalnog položaja. Kako sam nastavio da padam, odjeća i kosa na meni su postajale mokre. Otvorio sam oči i ugledao gustu maglu. Pustio sam se, ispružio ruke – nisam mogao da ih vidim, iako su bile udaljene od mene manje od metra. Izgledalo mi je kao da sam se već spustio na zemlju i da stojim u magli. U daljini sam mogao da vidim grmljavinu kako presijeca oblake. Mogao sam da čujem jak talas hiljadu noževa u daljini kako sijevaju.

Odjednom, kao da sam se zaustavio u vazduhu. Huk vjetra mi je prošao kroz kosu i povukao me nagore. Počeo sam snažno da se kovitlam i prevrćem. Nije dugo trajalo. Osjetio sam snažan udar vazduha u leđa i ponovo sam počeo brzo da padam – brže nego što je dotad bilo moguće. Vjetar me neko vrijeme bacao kroz oblake, kao da su se bogovi dobacivali sa mnom.

Iz ovoga dobacivanja izletio sam iz oblaka. Jak vjetar se zaustavio, a oko mene zavladała tišina duboke šume. Ispod sebe vidio sam plavi okean i ostrva. Podigao sam pogled i u daljini ugledao planine i dug niz zelenih šuma.

„Koliko ću još da padam?“ – pitao sam se.

U daljini sam čuo glas.

„Sve dok ne stigneš!“

„Gdje?“ – pitao sam.

Nisam dobio odgovor. Nastavio sam da padam. Ostrvo mi je bilo sve bliže. Zažmirio sam. Kad sam otvorio oči, našao sam se kako ležim na zemlji. U čuđenju sam podigao glavu. Mislio sam da ništa pod ovim nebom više ne može da me iznenadi.

„Sjećaš li se nečega?“ – čuo sam glas. Postavio mi je to pitanje kao da je od velike važnosti. Glas je bio grub i siguran. Odakle je dolazio, nisam mogao da prepoznam. Okretao sam se oko sebe – nije bilo nikoga.

„Ne! Čega treba da se sjećam?“ – upitao sam.

„Baš tako – ničega...“

„Stani... Odakle to govoriš?“ – rekao sam, ali opet nisam dobio odgovor. Gledao sam oko sebe, ali nije bilo nikoga na horizontu, ni u blizini mene.

„Čuješ li me? Čega da se sjetim?!“

Opet nisam dobio odgovor. Šta god da je pričalo sa mnom, sada je odlučilo da ćuti.

„O čemu bi on mogao da govori?“ – pitao sam se. Nisam razumio pitanje, jer kad sam otvorio oči, dok sam ležao na zemlji, nisam znao otkud sam tu. Kao da sam sanjao i probudio se licem prema zemlji. Znao sam da je postojalo nešto čega sam trebao da se sjetim, ali kad sam pokušao, samo sam naišao na prazninu u glavu i glavobolju. Razgledao sam oko sebe. Glas ptica mi je pjevao.

„Čekaj, čekaj... Pa sjećam se nečega.“

„Čega se sjećaš?“ – opet je progovorio glas, koji je do tad ćutao.

„Ah! Vratio si se!“

„Ne pričaj gluposti! Čega se sjećaš?!“

„Sjećam se da je ovo mjesto koje upravo gledam mjesto gdje sam se rodio i živio. Sve mi je poznato. Čak znam svaku ulicu, fasade kuća, i ljude u njima.“

Očekivao da će nešto reći, ali glas je opet začutao.

„Ima još nešto. Sjećam se blijedih lica kako mi prilaze kao da klize na ledu!“

„Blijedih lica???“

„Da!“

„Čega još? Pričaj!“

„Tebi se baš žuri!?“

„PRIČAJ!“ – glas se proderao toliko glasno da se zemlja pod mnom zatresla. Tad sam i shvatao odakle glas dolazi – iznad mene, s neba...

„Samo toga se sjećam!“

„Samo toga? Samo blijedih lica?“

„Da.“ – rekao sam. Tišina je zavladała.

Nekoliko minuta nisam mogao da čujem ništa. Zaglušio sam od njegovog glasa. Mislio sam da sanjam, ali ipak mi se sve činilo stvarno. Dodirnuo sam ruke. Dodirnuo sam lice. Skočio sam par puta, da se potpuno uvjerim.

„Budan sam!“

Oblaci su se razišli. Ptice su opet počele da pjevaju. Pošto je ovo bilo mjesto na kojem sam rođen, uputio sam se u meni već poznate ulice. Fasade kuća – sve mi je bilo poznato. Ljudi koji su hodali pored mene su mi bili poznati.

„Eno ga stari komšija!“

Prolazio sam pored ljudi. Svi su radili neki od svojih poslova. Male tezge sa pecivom, druga tezga prodaje noževe, a treća tezga prodaje svjež i fermentisan duhan.

„Pa, ljudi, kako ste?“ – pitao sam ih.

Svi su i dalje radili na svojim poslovima, pogled nisu podigli sa svojih štandova. Jedan od njih je noževe matematički poslagao u redu, a drugi je duhan vadio iz kese i mirišao ga.

„Kako dobar duhan! Kako dobar duhan! Ej! Komšija, pa hajde ovamo. Šta si se stisnuo?“

Gledao je prema meni, i ja sam napravio jedan korak naprijed. Kako sam napravio drugi korak, tako je čovjek kojem se tezgari obraćao prošao kroz mene. Kroz moje grudi, ruke i pola glave, jer je bio nizak čovjek. Sledio sam se, i gledao u čuđenju. Mali čovjek je prišao tezgi.

„Pa, komšija, gdje si ti?“

„Evo, komšo. Kakav je duhan?“

„Najbolji do sad, komšo.“

„Ako je tako, onda pola kile na ruke ovamo!“

„Ide odmah. Evo ga!“ Trgovac je podigao kesu i stavio je mušteriji u ruku, a svoju desnu ruku ispružio.

„Šta?“ – mali čovjek se začudio.

„Pa, pare! Da li ti misliš da duhan pada sa drveta?“

„Donjeću ti!“

„Ne može tako!“ – rekao je trgovac iz ruke vratio duhan sebi.

„A sad, marš!“ – proderao se trgovac i mali čovjek se povukao nazad od tezge. Trgovac se okrenuo drugom tezgari koji je prodavao noževe.

„Vidiš ti budale? Misli da duhan raste pored ulice!“

„Tako isto misle i za noževe!“ – odgovorio je trgovac.

„Čovjek je prošao kroz mene. Mora da sanjam!“ – mislio sam.

Ali, nije bio san. To sam shvatio tek onda kad sam ugledao svoju majku. Njeno ime sam dozvao, ali do nje moj glas nije dopirao. Nastavila je da hoda. Gledao sam u njene zelene oči kako prolaze kroz mene, i dalje odlaze putem.